

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Don Ranudo de Colibrados.

Citation: Brandes, Edvard: "Don Ranudo de Colibrados.", i Brandes, Edvard: *Holberg og hans Scene*, Gyldendal, 1898, s. 184. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandesed_03-shoot-idm140324074421760.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Holberg og hans Scene

Don Ranudo de Colibrados.

21de Februar 1894.

Dette Stykke har indenfor Holbergs Produktion sin egen, ikke helt opklarede Historie. Da Holberg i 1730 indbød til en ny Udgave af sine Komedier i fem Dele, meddelte han i Subskriptionsplanen, at den femte Del vilde indeholde seks Skuespil, der alle var Publikum fuldkommen ukendte. Mellem disse opregnes saa *Don Ranudo eller Fattigdom og Hofart*. Imidlertid, da Værket udkom i 1731, fattedes *Don Ranudo*. Grunden oplyses intetsteds. Men man mener, at Holberg ikke paa den Tid ansaa det for raadeligt at trykke Stykket paa Grund af dets satiriske Indhold. Nu synes Satiren os ikke samfundsrystende. Her fremstilles et Par halvgale Mennesker, der frister den yderste Armod og i denne trøster sig med deres ældgamle Adelskab. Skildringen er saa lidet gennemtænkt fra Holbergs Side, at vi end ikke faar at vide, hvad Grunden er til denne 1850overvættets Fattigdom. Et Steds hedder det, at Dovenskab, Ulyst til borgerligt Arbejde er Aarsagen. Dog, Forklaringen bliver ikke udtømmende, thi en Mand af høj Adel som Don Ranudo kunde da baade beklæde Hofembede og oppebære Statsindtægt. Og dernæst spørger man uvilkaarligt, hvorfra Familens Ruin stammer. Don Ranudo og hans Hustru synes tilvisse lidet luksuselskende: hvorfor er de blevne saa yderst fattige, hvad Selvforskyldt foreligger her? Kuriøst er da endelig det Middel, som Holberg anviser til deres Hjælp: det nemlig, at gifte deres Datter med en ung Mand, der vel besidder færre Ahner end de Colibrados, men til Gengæld ejer større Formue. Idet Holberg haaner den fattige Adelsmand, der af Hoffærdighed forsmaar den rige Svigersøn, synes han at mangle Blik for det lidet Noble i at forgylde sit Adelskjold ved en rig Mésalliance. I Nutidskomedier haanes tværtimod den Adelsmand, der af Pengehensyn lader sin Datter ægte en Borgerlig.

Hvorom al Ting er, Holberg lod ikke Stykket komme frem, og denne Forsigtighed har naturligvis sin kulturhistoriske Interesse — hvis han virkelig viste Forsigtighed. Thi endnu under Christian VI saa' *Don Ranudo* alligevel Lyset i Danmark, og endda blev dette Skuespil den første af alle Holbergs Komedier, der offentliggjordes under hans Navn — ikke anonymt eller pseudonymt. Dette 186gik saaledes til. En kjøbenhavnsk Bogtrykker ved Navn Mengel fik af Holberg Tilladelse til at lade Komedien udkomme sammen med hans andre Skuespil paa Tysk, oversat efter en Afskrift, som Digteren selv, gennemsaa — dog paa den udtrykkelige Betingelse, at Komedien ikke maatte udgives særskilt og under ingen Omstændighed maatte udkomme i den danske Skikkelse.

Mengel — der ikke anerkendte nogen literær Ejendomsret og som blot havde erhværvet Afskriften hos en Fuldmægtig Coldewey for 10 Daler uden nogetsomhelst Honorar til Holberg — brød sig Pokker om dennes Betingelser. Han trykte og offentliggjorde *Don Ranudo* først paa Tysk, og dernæst lod han den i Altona trykke paa Dansk og averterede til Salg i København for 8 Skilling »en ny hidtil utrykt Komædie af Hr. Assessor Holberg, forestillende Armod og Hoffærdighed under sindrige Moraller.«

Holberg vrededes saare naturligt over dette Brud paa Tro og Love, og for at straffe Mengel lod han Bogtrykker Berling fjorten Dage efter udgive Komædien i en avtoriseret Form (til Salg for 14 Skilling), idet Bekendtgørelsen om denne Udgave samtidigt angreb Mengels Udgave, fordi denne var »meget vitieux og somme Tider ganske urimelig.« Herover Proces mellem de to Bogtrykkere. Akterne findes endnu bevarede, Rahbek optrykte dem i sin Tid i *Dansk Minerva*; Dommen i 187Sagen kendes ikke mere, men — hvad der er langt interessantere — den af Holberg gennemsete Afskrift, hvorefter Mengel oversatte og trykkede, findes endnu og opbevares paa Universitetsbiblioteket. Desværre mangler et Ark, hvorpaa Holberg havde skrevet tre anselige Forandringer.

Af hele denne Sag kan man læse en udførlig Fremstilling i første Bind af Hr. Martensens Udgave af Holbergs Komædier. Foruden Afskriften og Berlings Udgave haves der endnu den Form af Komædien, som Holberg offentliggjorde Aaret inden sin Død, og i hvilken der indførtes nogle nye Scener — efter Forlydende til Bedste for den purunge Skuespillerinde Frk. Bøttger, hvem Holberg præsenterede i Eugénias ret flatterende Rolle. Hr. Martensen synes imidlertid at mene, at disse indlagte Scener skæmmer den oprindelige Komædie, hviken han ønsker udgivet efter Mengels Afskrift, og han hævder med en vis Føje den Sætning, at medens man hidindtil med Rette i Oehlenschläger-Udgaverne søgte at fremdrage Tragediernes første Form som den poetisk-ægte og kastede Vrag paa senere Gammelmands-Rettelser, gik Liebenberg — thi imod ham rettes al Hr. Martensens Kritik — omvendt og urigtigt til Værks overfor Holbergs Komædier, idet han ubetinget foretrak Holbergs seneste, utvivlsomt skødesløse, undertiden næsten meningsløse Gennemsyn. Herom kan der dog disputeres. Men sikkert gør Hr. 188Martensen Uret mod Liebenberg, naar denne fremstilles som ukendt med den Mengelske Afskrift af *Don Ranudo* og for saa vidt forsømmelig i sin Udgiverfærd. Hr. Martensen har ikke kunnet overse, at Liebenberg i ottende Bind af den store Udgave (1854) S. 303—311 udførligt omtaler det Mengelske Haandskrift — hvoraf netop han, Liebenberg, er Opdageren — og beklager ikke at have benyttet den i sin Tekst, medens han nu her i Tillæget giver alle afvigende Læsemaader. Og alle de Forbedringer, som kunde stemme med Teksten af 1753, optog senere Liebenberg i

sine Udgaver; ja han var ganske stolt af at have forbedret Teksten saa betydeligt — hvad der kan ses af følgende Passus i hans Erindringer, hvor han taler om C. W. Smiths Anmeldelse af Trebinds-Udgaven :

»Hvad jeg dér savnede, var kun nogle Ord om *Don Ranudo*, hvis Tekst af mig for allerførste Gang — med Benyttelse af Stykkets uretmæssige Tryk og af en paa Universitetsbiblioteket opbevaret Afskrift af Originalmanuskriptet med Rettelser af Holbergs egen Haand — var bleven grundigt rensat for sine mange Forvanskninger.«

Hr. Martensen vil have *Don Ranudo* ført tilbage til Afskriftens Form. Dertil foreligger næppe Grund. Hvem vilde vel driste sig til at udtage de Optrin eller rettere det Optrin, Holberg senere tildigtede, selv om det ikke helt passer til Komediens første Skikkelse? Tidligst var Maria den eneste 189Datter i det Colibradosiske Hus, og da Eugenias Optrin og Slutningsreplik tildigtedes, glemte Holberg at omtale hendes Tilværelse andensteds. Men noget andet er, at Afskriftens Læsemaader kunde indføres i større Tal, end Liebenberg gjorde. Og særlig burde dens Tekst benyttes, hvor den utvivlsomt indeholder en langt bedre Læsemaade, end Holbergudgaverne nu indeholder. Det bedste Eksempel frembyder Scenen i anden Akt, hvor Isabella frier for sin Broder hos Don Ranudo og Gemalinde, men møder et bestemt Afslag. Efterat hun er gaaet, indsender hun med Kammerpigens — lidt umotiveret — sin Pengepung som Gave til de fornemme Stoddere, der derover geraader i stort Raseri. Denne Isabellas haanlige Adfærd motiveres i den ældre Udgave ved følgende Slutning paa Scenen efter en hovmodig Replik af Donna Olympia:

Imedens hun siger dette, gaar Lænestolen, som er dollig og raadden, i Stykker, og hun falder saaledes paa Gulvet, at Ryggen vender op, og det pjaltede og sønderrevne Rygstykke bliver sét af Isabella, som ser derpaa med Forundring og vrider Hænderne af Medynk. Don Ranudo søger at vende hendes Øjne derfra, men hun bliver ved at beskue Fruens Ryg.

Don Ranudo.

Det er skammeligt med den Stolemager, at han gør saadan falsk Arbejde. Den Stol har vi dog ikke haft længer end i to Aar.

190

Isabella.

Ak Don Ranudo! hvortil tjener det at sætte Farve paa alle Ting ? Mig synes, at Herrens Sko er mere end to Aar gamle.

Pedro.

Alle Herrens Sko har jeg saaledes skaaren itu efter Ordre, thi Herren er plaget med Ligtorne, og Fruen ligeledes, hvorfor hun ingen Rygstykker taaler.

Isabella græder, tager Afsked, Leonora følger ud.

Enhver, der vil sammenligne de to Tekster, maa indrømme dels, at Scenen i den første Form ejer en større dramatisk Virkning, dels at kun i denne findes en tilstrækkelig Motivering af Leonoras pludselige Almisser til de to arme Mennesker. Hun fatter Medynk med dem trods deres taabelige Hovmodighed, idet hun ser deres Armod i dens ynkelige Nøgenhed, og det bliver hos hende en godhjærtet Indskydelse, naar hun sender dem sin Gave. Saaledes forklares hendes Adfærd; men Holberg, som senere forlængede Scenen med velskrevne Repliker, glemte derved dens oprindelige Slutning — og maaske tilføjede dengang udenfor Teksten Aktørerne, der indstuderede under hans Vejledning, den nødvendige Sceneordning.

Det kgl. Teater benyttede imidlertid ikke denne Sceneanordning og anvendte overhovedet en Tekst, der var saa slet som muligt. Rene Trykfejl bevarede i Dialogen. Hvor for Eksempel Pedro opramser de Gæster, Huset har 191modtaget i Besøg, og deriblandt en Adelsmand med saare mange Navne, tilføjer han sagte: »Den Sidste maa have haft mange *Fadere* (@9@/9: Fædre), efterdi han har saa mange Navne«. Ved en Læse- og Trykfejl findes i adskillige Udgaver *Faddere* i Stedet for *Fadere*. Holberg har selv i den Mengelske Afskrift slettet det ene *d*; dog sagde Hr. Olaf Poulsen det gale Ord.

Endvidere sagdes bestandigt *colibradsk*, skønt Betegnelsen skal hedde *colibradosisk*, hvad Holberg selv skrev. Det kan paavises, at Formen *colibradsk* indkom fra den tyske Tekst, der uheldigt overførtes med sine Germanismer til Dansk. Endelig sagde Hr. Schram *ricos hombris* efter en ganske utvivlsom Trykfejl; det hedder paa Spansk, og Holberg, der kunde Spansk, skrev retteligt: *hombres*. Disse Eksempler kunde mangfoldiggøres.

Overhovedet udtaltes de spanske Navne gennemgaaende fejlagtigt eller med en forvrænget Udtale, der skulde betegne, at den talende Person ikke forstod Spansk. Men deri er ingen Mening; thi Stykket foregaar i Spanien. Holberg bevarer Lokalfarven uden de parodiske Hentydninger til København, som han ellers tillader sig i lignende Skuespil, og hele Scenesættelsen, Personernes Kostymering, Damernes Masker beregnedes

paa at fremstille spanske Folk og Forhold. Hvorledes kan man saa tillade sig den Urimelighed at udtale de spanske Navne forkert — uden de 192 Strube-og Nasallyd, der oven i Købet kunde gjort komisk Virkning? Endogsaa den korrekte Olaf Poulsen syndede her imod den Lære, som Holberg sikkert gav sine første Skuespillere i *Don Ranudo*, ja, Sceneinstruktøren har endog tilladt, at det samme Navn udtales forskelligt af forskellige Personer. Saaledes Navnet *Juan*, hvilket Hr. Schram i anden Akts Slutningsscene udtalte *sjang*, og Hr. Kolling senere *juan* med dansk *j* — begge Dele er fejlagtigt. Og vil man genoptage en Holbergsk Komedie efter mange Aars Hvile, skal man gennemføre en korrekt Form i alle Enkeltheder og derved skabe en god Tradition.

En Overlevering for Udførelsen af *Don Ranudo* findes nemlig ikke. Stykket opførtes sjældent — i alt 37 Gange-, i dette Aarhundrede tæller det kun 9 Opførelser. Det holdtes paa Repertoiret fra 1813 til 1817 med Haack som Don Ranudo, optoges saa 15. September 1826 med Stage og forsvandt dernæst aldeles i de næste 70 Aar. Rahbek véd Intet om Udførelsen i Holbergs Dage; han roser og dadler forskellige Rollehavende, som han selv har sét, men uden nogensomhelst Karakteristik, paastaar kun, at Don Ranudo og Donna Olympia aldrig hverken offentligt eller privat gaves til hans Fornøjelse. Han spørger derfor paa sit slemme Dansk: »om det ikke skulde være en temmelig vanskelig Gaade(?) 193 at give Don Ranudo komisk uden at ophøre at være naturlig«.

Vi véd end ikke, hvorledes Holberg besatte alle Rollerne ved den første Opførelse 30. Avgust 1752. Følgende Hovedrollers Besættelse er kendt:

- Don Ranudo. . . . . Iver Als.
- Donna Olympia. . . . . Md. Lenkiewitz.
- Eugenia. . . . . Jfr. Bøttger.
- Gonzalo. . . . . Rose.
- Tolken. . . . . Clementin.
- Bonden. . . . . Ørsted.
- Pedro. . . . . Londemann.

Af et gammelt Teaterregnskab, som senere skal blive anført, kan endnu slutes, at Jfr. Thielo spillede i Stykket, og rimeligvis Isabellas Rolle. Af den ovenstaaende Rollefordeling lærer man, at Don Ranudo betroedes til samme Skuespiller, der fremstillede Molières adelsgale Borger, Iver Als. Han var ikke Komiker af Særfag som Clementin, men snarere *ædel Fader*, elegant og smidig. Rollen gaves aldrig til Clementin, der vedblev at beholde Tolken, selv da Als afgav sin Rolle til Hortulan, hvem Rahbek fandt utilfredsstillende som Don Ranudo.

Imidlertid, den oprindelige Besættelse viser til en vis Grad, hvorledes Holberg ønskede Rollen udført, nemlig med Fremhævelse af den fornemme Holdning og den ydre Elegance hos Don Ranudo. Traditionen bevaredes derfor, dengang man i 1826 194 gav Rollen til Stage, som netop formaaede at fremstille baade den virkelige og den uægte Elegance. Rollens Komik maa bestaa i det Misforhold, hvori Personens Forsøg paa Hoftone og Adelselegance staar til den svære Armod og de latterlige Paafund, hvormed Fattigdommen skjules. Men om Tragik kan der ikke blive Tale. I samme Øjeblik som Don Ranudo og Donna Olympia bliver medynkvækkende og rørende, forvandles Komedien næsten til Tragedie: i deres sindssyge Selvpineri kunde Don Ranudo og hans Hustru helt forjage Latteren, i hvert Fald under en aandfuld og gennemført scenisk Fortolkning. Men naturligt vilde et saadant Spil ikke blive og ikke overensstemmende med Holbergs egen Vilje. I den Fortale, der indleder den retmæssige danske Udgave af 1745 og som underskrevet af Berling, men sikkert skrevet af Holberg selv, hedder det:

Komedien synes ellers at være skrevet for at sættes imod Molières *Borgerlige Ædelmand*, saa at den heller er en Parodi end en Imitation af samme bekendte franske Komedie.

Saa let slipper Holberg ikke udenom en Anklage for Efterligning af *Den adelsgale Borger* i *Don Ranudos* Opløsning (ligesom af *Tartufe* i Retsbetjentens scenen), men afgørende i denne Sammenhæng bliver det, naar Holberg bruger Ordet *Parodi*. Hvis Stykkets Hovedfigurer skulde opfattes alvorligere end den adelsgale Borger, vilde han vel 195 næppe anvende hin Betegnelse. Der gaar paa det kgl. Teater det Sagn, at man i Halvtredserne paatænkte at give Don Ranudo og Donna Olympia til Michael Wiehe og Fru Heiberg. Høedt skal have undfanget den Plan. Dog selv om dette forholder sig rigtigt, er dermed ikke bevist, at han ønskede *Don Ranudo* fremstillet i tragisk Form; Fru Heiberg magtede fortræffeligt den latterlige Fornemhed, og maaske vilde Høedt forsøge Michael Wiehes Geni i Fortolkningen af den forsultne spanske Grandezza. I hvert Fald baade Høedts Ønske og de tidligere Rollefordelinger — Als var tredive Aar, da Holberg gav ham Don Ranudo — viser, at den spanske Adelsmand og hans Hustru ikke skal fremstilles som helt gamle Folk. Hr. Schrams og Fru Phisters Fremstilling falder egentlig udenfor Kritiken paa Grund af de Spillendes høje Alder. For denne kan man kun nære Pietet, især hos saa fremragende Kunstnere. Men oprigtigt talt, Fru Phister, der fødtes i Januar 1816, er umulig i en Rolle som Moder til et fjortenaars Barn. Hun vakte Uhygge ved sin blotte Fremtræden, og selv om Hr. Schram bevarer større Aplomb i sine ældre Roller, forslaar hverken hans Kræfter eller hans Hukommelse i nye. Den Stundesløse viste dette til Evidens; hvorfor behøvedes egenlig Don Ranudo som yderligere Bevis? Man lo ikke en eneste Gang af Hjærtet, man beklagede eller 196 beundrede

den gamle Mands Viljestyrke, og man savnede Hr. Sophus Neumann. Hos Hr. Schram fandt man ingen fantasifulde Enkeltheder, men Helhedsopfattelsen var vel rigtig, selv om den gamle Kunstner ikke formaaede at gennemføre Fremstillingen af medfødt og latterligt Højhedsvanvid. Derimod var Fru Phister paa gale Veje, naar hun opfattede Donna Olympia som en borgerlig Magdelone, der knejser med Nakken af paatagen Fornemhed. Vi slap end ikke for de grove Fald i Stemmen, hvormed Fru Phister for mange Aar siden satte Kulør paa Pernilles glade Repliker. Kære Minder for gamle Teatergængere! Rent ud sagt: Indtrykket var Oldeforældre, der vil danse Hopsa, og Teaterbestyrelsen burde have skaanet baade Kunstnerne og Publikum for dette Indtryk. Da Hr. Schram, Fru Phister og Hr. Kolling — der agerede Bonden fuldkommen kedeligt — var alene sammen paa Scenen, udgjorde de tre ungdommelige Spasmageres Alder tilsammen ca. 210 Aar. Halvdelen vilde været tilstrækkelig.

Som *Don Ranudo* saaledes formede sig, havde man taget Sjælen ud af Stykket. Imidlertid maa man glæde sig over det Talent, der udfoldedes paa nogle Punkter. Hr. Olaf Poulsen, der tydeligt led af ikke ringe Angst, gjorde med Rette Pedro til en lidt ældre Ræsonnør og ikke til en springsk Lakaj. Masken var ypperlig dumtiffig, lun og plebejisk. Han pyntede særdeles 197 paa de tørre Repliker — thi Dialogen i *Don Ranudo* er ikke særdeles vittig — ved brillante Understregninger og overraskende Betoninger. Fortræffelig var hans bidske Mine, et Bulldog-Ansigt, hvor Pedro bebrejdede Don Ranudo sin sultne Maves Tilstand. Mange lystige Indfald opfandt han, saaledes Overrækkelsen af den smudsige Pennefjer til Rettens Betjent, som søger Værdigenstande til Beslaglæggelse. Kun i femte Akt udmattedes Hr. Poulsen — og ved saadanne Lejligheder falder den udmærkede Kunstner ud af Tonen. Han overdrev sin Tale til Don Ranudo, hvor Pedro tilsyneladende staar paa Adelsfordringerne; han spillede ikke her med Pedros lune Humør, men direkte i Raab ud imod Publikum. Alligevel: Rollen er lidet underholdende, og Hr. Poulsen skabte Komik ud af Intet.

Overordentligt god var Fru Sinding, naturligt vakker og bredttalende. Dog Leonora afgiver heller ingen Guldgrube for Fremstillerinden. Fru Sinding viser i saadanne Roller det Talent, som Teatret almindeligvis lader forsumpe. Endelig straaede Fru Bloch i Eugenias lille Rolle og eneste Scene. Den magre Pige med den knejsende Holdning og den impertinente Sætten-Næsen- i-Sky forvandlede sig særdeles pudsigt til en arrig Satan, der gnistrede af sydlandsk Hidsighed og spruttede som en Kat, idet hun hvæsedede og fnøs og rakte Tunge. Med Rette efterlignede Fru 198 Blochs Koiffure Fru Phisters Paryk; iøvrigt laantes baade Hr. Schrams og Fru Phisters Masker fra Hans Tegners Illustrationer, der saaledes snarere skaber Traditionen end bevarer den. Naar Slutningsrepliken ikke lykkedes for Fru Bloch, laa Skylden i den urimelige Ordning, der lod Eugenia alene tilbage paa Scenen. Repliken lyder for lidet vægtigt til, at den kan fylde den tomme Scene. De øvrige Personer burde omgivet Eugenia, naar hun klager over ikke at skulle giftes, og Forældrene dernæst vredt trukket hende med sig ud af Scenen.

Om de øvrige Spillende lader sig lidet sige. Hr. Poul Nielsen udfoldede næppe Lystighed nok som Gusman — dog her findes næsten intet at bygge paa. Fru Hennings talte klart og myndigt, men ikke naturligt som den kloge Fru Isabella. Hr. Jerndorff blev ikke nær burlesk og overgiven nok som Tolken — alt kan her tillades. Endelig gjorde Hr. Axel Madsen og Frk. Petersen ikke Holbergs Erotik synderligt varmbloedigere, end den forekommer ved flygtig Gennemlæsning. Hr. Madsen burde ogsaa sat dristigere Sving paa det ætiopiske Sprogs Musik — i Parantes findes der jo Sprog, hvor Ordene skifter Betydning, eftersom de udtales en Tone højere eller lavere. Holbergs Mesopotamisk er slet ikke saa vanvittigt endda.

Iscenesættelsen frembød ikke meget Ejendommeligt og enkelte Fejl. Maaske kan det for 199 Kuriositetens Skyld interessere at læse, hvad der ved den første Opførelse i August 1752 anvendtes til *Don Ranudos* Iscenesættelse. Listen lyder saaledes med vedføjte Pris:

	Rdl.	Mark	Skilling
11 Alen Søvlahn til Rose	5	3	»
En sort Cantillo til Ørsteds Vest	3		»
4 Dusin Stenkulsknapper til Ranudos Kjole		»	
	2	4	»
Et Par Sko } at skære i	1	»	»
Et Par Strømper } Stykker	1	»	»
En Pallentine og sort Perletørklæde	»	2	»
En gammel Silkevest	1	4	»
Et Stykke vinranket Fløjel til Ranudo	»	2	»
Et Sæt til Jomfru Thielo	»	3	»
4½ Pd hollandsk Ost	»	4	8
Brød	»	»	7
Lak og Blæk	»	»	5
En sort Kappe at leje	»	1	8
Et Par Brillor	»	»	6

Prinsens Hue at sy paa	»	»	8
Koste	»	»	8
9 Par Handsker til Morianerne	1	5	4
Snedker Landsberg for Flitsbuer, Pile og Kogre	15	»	»

Saa billigt slap man den Gang. Man ser, at de Spillende fortærede veritabel hollandsk Ost — Posten tilbagevender i Regnskabet ved senere Opførelser — ikke som nu Vindbrød, der 200 smuldrer mellem Fingrene. Man sørgede da kraftigere for Illusionen end nu, hvor for Eksempel i første Akt Isabella ser Pedro komme — skønt han befinder sig bag en lukket Dør og først indtræder et Minut senere. Udmærket anordnet var derimod Slutningen af tredje Akt, hvor Don Ranudo og Donna Olympia skrider majestætisk ud med Stamtavlen højt opløftet, efterat de er blevne udplyndrede til Skjorten. Men derimod var det atter fejlagtigt, naar de to uden Sky viste Bonden deres lappede Stadsklæder, blottede for Rygstykker — den Paaklædning maatte hastigt vakt hans Mistanke. Endelig burde Don Ranudo gaaet Mohrerprinsen imøde med blottet Hoved.

— — Om kort Tid stædes atter *Don Ranudo* til den lange Hvile. Der er Grund til at beklage de Kunstnere, der delvis paa Grund af Teaterbestyrelsens Uforstand faar liden Fornøjelse af deres store Arbejde. Slaget tabtes, fordi den gamle Garde ikke vilde vige.